

POLSKA AKADEMIA NAUK - ODDZIAŁ W KRAKOWIE
INSTYTUT HISTORII UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

HISTORYKA

STUDIA METODOLOGICZNE

42 | 12

POLSKA AKADEMIA NAUK — ODDZIAŁ W KRAKOWIE
KOMISJA HISTORYCZNA
INSTYTUT HISTORII UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

HISTORYKA

STUDIA METODOLOGICZNE

TOM XLII

2012

PAN WARSZAWSKA DRUKARNIA NAUKOWA

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Andrzej Chwalba (przewodniczący),
Ewa Domańska, Maciej Dymkowski, Irena Homola, Michał Jaskólski, Tomasz Pawelec,
Jan Pomorski, Maciej Salamon, Rafał Stobiecki, Jan Skoczyński, Piotr Sztompka,
Marek Waldenberg, Wojciech Wrzosek, Krzysztof Zamorski, Jakub Basista,
Marta Kurkowska-Budzan

REDAKTORZY

Maciej Salamon, Krzysztof Zamorski

REDAKTORZY GOŚCINNI

Klemens Kaps, Jan Surman

SEKRETARZ REDAKCJI

Jakub Muchowski

REDAKTORZY JĘZYKOWI

Michael Newmark, Jakub Muchowski

ADRES REDAKCJI

historyka@uj.edu.pl
ul. Gołębia 13, 31-007 Kraków
historyka.edu.pl

Wydanie publikacji dofinansowane przez Polską Akademię Nauk i Uniwersytet Jagielloński

REDAKTORZY TOMU

Ewelina Szpak, Marcin Stasiak

PROJEKT OKŁADKI

Michał Urbański

WYDAWCY

Polska Akademia Nauk — Oddział w Krakowie
ul. św. Jana 28, 31-018 Kraków
tel.: 12 422 36 43
www.pan-krakow.pl
Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Gołębia 13, 31-007 Kraków
jazon.hist.uj.edu.pl/ih/

© Copyright by Autorzy, Polska Akademia Nauk,
Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego

PL ISSN 0073-277X

Druk i oprawa:

PAN Warszawska Drukarnia Naukowa
ul. Śniadeckich 8, 00-656 Warszawa, tel./fax (22) 628 87 77

SPIS TREŚCI

GALICJA POSTKOLONIALNIE

Jan Surman, Klemens Kaps, Galicja postkolonialna czy postkolonialnie? <i>Post-colonial theory</i> pomiędzy przymiotnikiem a przysłówkiem	7
Franz Leander Fillaffer, „Idea imperialna” i misje cywilizacyjne	29
Christoph Augustynowicz, Krwiopijstwo jako <i>othering</i> lub doświadczenia podróżnicze z Galicji XVIII wieku. Kilka uwag o <i>postkolonializmie</i> i <i>dyskursie wampirycznym</i>	49
Ewa Thompson, <i>Popioły</i> Stefana Żeromskiego jako narracja postkolonialna	61
Klemens Kaps, Kulturowe różnice w ekonomii: Galicyjskie dyskursy rozwojowe pomiędzy funkcjonalizacją przestrzenną i podziałami społecznymi (1772–1848)	75
Danuta Sosnowska, Ograniczenia i możliwości krytyki postkolonialnej	89
Andriy Zayarnyuk, Imperium, chłopci, ruchy narodowe — galicyjski trójkąt postkolonialny?	101
Jan Surman, Symbolizm, komunikacja i hierarchia kultur: Galicyjski dyskurs hegemonii językowej początku drugiej połowy XIX wieku	115
Burkhard Wöller, Misja „cywilizacyjna” czy „okupacyjna”? Aneksja Rusi Czerwonej w czasach Kazimierza III w kolonialistycznym dyskursie polskich i rusińskich historyków w habsburskiej Galicji	133
Stefan Simonek, Franko, Mickiewicz, Bahr — rodzaje galicyjskiej subalternacji około roku 1900	147
Angelique Leszczawska-Schwerk, Żydzi i Żydówki jako podmioty postkolonialne w świetle dążeń emancypacyjnych kobiet w Galicji (1890–1914)	159
Dietlind Hückter, Zacołowanie, postęp i historia. Retoryka polityki kobiecej na przykładzie Galicji	171
Wiktoria Kudela-Świątek, Adam Świątek, W pułapce kolonializmu Ukraińcy w Galicji Wschodniej — kolonizowani czy kolonizatorzy?	191

RECENZJE

Leonid Gorizontow — Amerykańskie rosjoznawstwo: zrozumieć wiek Imperium..	215
NOTY RECENZYJNE	221
NOTY O AUTORACH	231

TABLE OF CONTENTS

GALICIA POSTCOLONIAL: PROSPECTS AND POSSIBILITIES

Klemens Kaps, Jan Surman, Postcolonial or Post-colonial? Post(-)colonial Perspectives on Habsburg Galicia	7
Franz Leander Fillafer, The "Imperial Idea" and Civilising Missions	29
Christoph Augustynowicz, Blood-sucking as Othering or Travel Experiences in 18th Century Galicia: Some Observations on Postcolonialism and Vampirism Discourse	49
Ewa Thompson, Stefan Żeromski's <i>Ashes</i> as a Postcolonial Narrative	61
Klemens Kaps, Cultural Differences in the Economy: Galician Development Discourses between Spatial Functionalization and Social Cleavages (1772-1848)	75
Danuta Sosnowska, Limitations and Opportunities of Postcolonial Criticism... Andriy Zayarniuk, Empire, Peasants, National Movements — Galician Post-colonial Triangle?	89
Jan Surman, Symbolism, Communication and Cultural Hierarchy. Galician Discourses of Language Hegemony at the Beginning of the Second Half of the Nineteenth Century	101
Burkhard Wöller, Civilizing Mission or Foreign Rule? The Annexation of Red Ruthenia by Casimir the Great in the Colonialist Discourse of Polish and Ruthenian Historians in Habsburg Galicia	115
Stefan Simonek, Franko, Mickiewicz, Bahr — Forms of Galician Subalternity around Year 1900	133
Angelique Leszczawski-Schwerk, Male and Female Jews as Postcolonial Subjects in the Light of the Struggle for Women's Emancipation (1890-1914) in Austrian Galicia	147
Dietlind Hüchtker, Backwardness, Progress and History. The Rhetoric of Women's Politics in Galicia	159
Wiktoria Kudela-Świątek, Adam Świątek, The Trap of Colonialism...The Ukrainians of Eastern Galicia — Colonised or Colonisers?	171
	191

REVIEW ESSAYS

Leonid Gorizontov — American Russian Studies: Making Sense of the Century of Empire	215
BOOK REVIEWS	221
NOTES ON AUTHORS	231

HISTORYKA

Is a yearly periodical devoted to the examination of the theory of history and historiography, and has been published in Kraków since 1967. Articles are published under the following thematic sections: "Problems", "Ideas, Views", "Discussion", "Historian's Workshop" and "Reviews and Review essays". Recently, *Historyka* began publishing contributions in English, French and German. Articles in Polish have English-language summaries, and those in other languages have Polish summaries. Articles published in *Historyka* are abstracted and indexed in Historical Abstracts, America: History and Life, SCOPUS, BazHum and CEJSH: The Central European Journal of Social Sciences and Humanities.

Original articles, as well as books for review, should be sent to: historyka@uj.edu.pl, or HISTORYKA, Instytut Historii UJ, Gołębia 13, 31-007 Kraków, Poland.

OUR REVIEWERS

Maciej Bugajewski (Adam Mickiewicz University), Keely Stauter-Halsted (University of Illinois), Violetta Julkowska (Adam Mickiewicz University), Zbigniew Libera (Jagiellonian University), Andrzej Nowak (Jagiellonian University), Ryszard Nycz (Jagiellonian University), Łukasz Tomasz Sroka (Pedagogical University of Cracow), Rafał Stobiecki (University of Lodz), Wiktor Werner (Adam Mickiewicz University), Mariusz Wołos (Pedagogical University of Cracow), Nathan Wood (University of Kansas), Anna Ziębińska-Witek (Maria Curie-Skłodowska University)

PEER REVIEW POLICY

Historyka reviews submissions according to the guidelines of the peer review policy as developed by the Polish Ministry of Science and Higher Education:

- 1) All submissions to *Historyka* are peer reviewed.
- 2) The board of editors nominates two external reviewers for each publication.
- 3) In the case of non-Polish language submissions, one of the reviewers must be affiliated with an institution abroad.
- 4) Neither the reviewers nor the authors will know the other's identity (double-blind review process).
- 5) The review has a written form and concludes with an unequivocal decision concerning the submitted article.
- 6) The reviewers judge whether the submission qualifies for publication, taking into account the following criteria, as well as others: whether the subject is treated in an innovative manner; whether the article takes into account recent subject literature; whether the methodology is adequate; the article's impact on the current state of research in the field.
- 7) All reviews regarding a particular potential publication remain confidential.
- 8) A List of reviewers collaborating with the Journal will be published by the editorial board once a year, both in the printed issue of the journal as well as on the website of *Historyka*.